

РЕШЕНИЕ

№ 288

гр. София, 14.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова

Членове: Катерина Рачева
Михаил Малчев

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Елизабет Петрова Въззивно гражданско дело
№ 20241000500171 по описа за 2024 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 – чл.273 от ГПК.

С решение от 28.07.2023г по гр.д. № 171/2022г ОС- Кюстендил е осъдил ЗАД”ДаллБогг: Живот и Здраве” да заплати на Е. К. В. сумата от 27 741.50лв- обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ПТП, настъпило на 03.03.2021г, реализирано от водач , застрахован по договор за ЗЗГО при ответника, на осн. чл.432 от КЗ, като е отхвърлил предявения иск за заплащане на обезщетение за претендирания размер от 45 000лв, както и в частта за претендираната законна лихва преди уведомяване на застрахователя. Съдът е приел, че по делото не се установява съпричиняване на увреждането от страна на ищеца. С решението си съдът е възложил разноските по делото съобразно изхода от спора и доказаните разноски от страните.

Решението на КОС е постановено при участието на трето лице, помагач на ответника- Е. И. М..

Решението на ОС-Кюстендил е влязло в сила в осъдителната част за сумата до 17 000лв, като необжалвано.

Решението на ОС-Кюстендил е предмет на въззивно обжалване с въззивни жалби от двете главни страни.

Въззивникът – ищец Е. В., представлявана от адв. Г., обжалва решението на КОС в отхвърлителната му част с оплакване за неправилност. Поддържа, че съдът е определил занижено , а не справедлив обезщетение, че неправилно е приложил разпоредбата на чл.52 от ЗЗД. Поддържа, че съдът не е обсъдил всички относими към размера на обезщетението обстоятелства, както и че не е съобразил всички установени като претърпени от ищеца неимуществени вреди, техния характер и интензитет. Въззивникът моли съда да отмени първоинстанционното решение в обжалваната част и да постанови ново, с което да уважи предявения иск изцяло.

Въззивникът- ответник ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве АД обжалва решението на ОС-Кюстендил в осъдителната част за сумата над 17 000лв като неправилно и необосновано. Поддържа, че определеното обезщетение за неимуществени вреди е завишено.Моли решението да бъде отменено в обжалваната част и да бъде постановено ново, с което иска да бъде отхвърлен над сумата от 17 000лв. Претендира разноските , направени пред двете съдебни инстанции.

Ищецът Е. В. е депозирал писмен отговор на въззивната жалба на застрахователя, с който оспорва жалбата като неоснователна. Възразява, че понятието „справедливост” има свое значение и неоснователно застрахователят търси намаляване на обезщетението за неимуществени вреди.

Третото лице помагач Е. М. не взема становище по жалбата.

В о.с.з. въззивникът – ищец Е. В. се представлява от адв. Г., която поддържа въззивната жалба на ищеца и оспорва въззивната жалба на застрахователя. Поддържа, че по делото не установява, че ищцата е претърпяла усложнения във връзка с процесното ПТП и претърпените от нея вреди могат да се обезщетят при уважаване на иска в пълен размер. Претендира разноски , съобразно списък по чл.80 от ГПК, който представя.

Въззивникът-ответник ЗАД”ДаллБогг:Живот и здраве”АД се представлява в о.с.з. от юрк. Ц. , който моли жалбата на застрахователя да бъде уважена. Моли присъденото обезщетение да бъде намалено. Претендира разноски по делото, за които представя списък по чл.80 от ГПК.

Третото лице – помагач Е. М. депозира писмена молба, с която заявява,че поддържа казаното пред първата съдебна инстанция.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Съгласно разпоредбата на чл.269, изр.2 от ГПК по отношение на правилността на първоинстанционното решение

въззивният съд е обвързан от посоченото от страната във въззивната жалба, като служебно има правомощие да провери спазването на императивните материалноправни разпоредби, приложими към процесното правоотношение. В този смисъл са дадените указания по тълкуването и приложението на закона от ВКС с ТР № 1/2013г по т.д. №1/2013г на ОСГТК- т.1.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Решението е частично неправилно по съображения, развити във въззивната жалба на ищеца.

По делото се установява от фактическа и правна страна следното:

Предявен е иск за заплащане на обезщетение от ищец, пострадало лице / по смисъла на чл.478 от КЗ/ против застраховател, сключил договор за застраховка ГО с увреждащото лице. При така предявеният пряк иск от увреденото лице следва да се установи по делото наличието на застрахователно правоотношение между ответника-застраховател по застраховка ГО и увреждащото лице, породено от договор за застраховка ГО, както и наличието на основание за ангажиране на застрахователната отговорност на застрахователното дружество, което отговаря за вреди причинени от деликтното поведение на застрахования. Т.е. следва да се установи, че застрахованото по застраховка ГО лице е причинило виновно и протИ.правно вреди на ищеца, като следва да се установи както причинната връзка между поведението на застрахования и вредите на пострадалото лице, така и размера на обезщетението, което би компенсирало претърпяните вреди.

С влязлото в сила първоинстанционно решение по делото/ решението на КОС е влязло в сила на процесното основание за обезщетението за неимуществени вреди за сумата от 17 000лв / се установяват със сила на пресъдено нещо горепосочените предпоставки за ангажиране на отговорността на застрахователя по договор за ЗЗГО. Между страните по делото и за съда е установено по обвързващ начин, че ЗАД "ДаллБогг: Живот и здраве" АД дължи на ищеца заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени при ПТП, настъпило на 03.03.2021г от водач ползващ се от застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключена с ответника.

Спорен пред настоящата инстанция е въпроса какъв е размера на дължимото се от ответника на ищеца обезщетение за неимуществени вреди, определен по реда на чл.52 от ЗЗД.

Съгласно чл.52 ЗЗД обезщетението за причинени неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Определянето на справедливост. обезщетение е свързано с преценката на конкретно съществуващи обстоятелства по всяко дело като например характер и тежест на уврежданията, обстоятелства, при които са настъпили, интензитет и продължителност на болките и страданията, физически и психически

последници от уврежданията, възрастта на пострадалия, както и конкретните икономически условия в страната към момента на увреждането, а като ориентир за последните и нивата на застрахователно покритие към същия момент. Тези обстоятелства следва да се преценят в съвкупност за да се обоснове извод кой е справедливият размер на дължимото обезщетение за конкретни неимуществени вреди.

Обективно по делото е установено, че към момента на ПТП ищецът е бил на 35 години.

По делото е приет препис от споразумение, сключено по реда на чл. 381 и сл. от НПК, с което Е. М. се признава за виновен, за това, че на 03.03.2021г при управление на МПС е нарушила правилата за движение по пътищата и по непредпазливост е причинил на Е. В. две средни телесни повреди изразяваща се в трайно затруднение на движението на горен ляв крайник поради фрактура на лопатката и трайно затруднение на движението на долен ляв крайник поради фрактура на пищял на лява подбедрица - рестъпление по чл. 343, ал.3 вр. чл. чл.342, ал.1 от НК.

Споразумението на осн. чл. 383, ал.1 от НПК има последиците на влязла в сила присъда и съответно на осн. чл.300 от ГПК обвързва гражданския съд относно обстоятелствата има ли деяние, кой е неговия автор и дали то е протИ.правно.

По делото е безспорно, че осъденото лице Е. М. е виновният за процесното ПТП водач, застраховал своята ГО при ответника.

Обвинението, което е било повдигнато на водача на МПС М. е било за причиняване на телесна повреда при управление на МПС, поради нарушаване на ЗДвП. Тъй като претърпените увреждания от пострадалия са част от състава на чл.343 и чл.342 от НК, по които членове водачът на МПС М. е признат за виновен следва, че на основание чл. 300 ГПК и чл. 413, ал.3 вр. ал. 2 от НПК установените в споразумението увреждания на Е. В. следва да се приемат за установени и в гражданския процес, обезщетяващ вредите от същия деликт.

Отделно от посоченото за установяване на претърпените от ищеца неимуществени вреди от ПТП е изслушана СМЕ, изготвена от в.л. д-р Л., ортопед – травматолог, който дава заключение, че ищцата е получила счупване в проксималната част на лявата тибия /подбедрица/ и счупване на лявата скапула. Според вещото лице не е имало голямо разместване на фрагментите и не се е наложило оперативно лечение, а са поставени имобилизации на левия долен крайник от средата на бедрото до основата на пръстите и на лява раменна става. Според вещото лице зарастване на счупените кости и пълно възстановяване обема на движения в лявата колянна и лявата раменна стави е настъпило за период от около 6-8 месеца. Вещото лице сочи още, че при самото ПТП ищцата е почувствала силни болки в областта на лявото рамо, ляво коляно и горната част на подбедрицата, които болки са намалели при имобилизацията. Според вещото лице след свалянето на имобилизациите и при раздвижване отново е

чувствала силни болки, като след петия- шестия месец би трябвало да изчезнат. Вещото лице сочи, че носенето на имобилизация води до дискомфорт, невъзможност ищцата да се придвижва и обслужва самостоятелно.

В допълнителното си заключение вещото лице д-р Л. е посочил, че поради продължаващи болки и ограничени движения в лявата колянна става, на 31.01.2023 г на ищцата е извършен преглед и ядрено магнитен резонанс. В изследването е отразено, че има клинични данни за лезия /разкъсване/ на медиалния меникс и плика- синдроми, които обикновено се получават след травма в областта на колянната става. Вещото лице сочи, че травмите първоначално се лекуват консервативно, а при липса на резултат се извършва оперативно лечение.

В о.с.з. на 02.11.2022г са разпитани свидетелите Л. Б. и В. А..

Свидетелката Б., майка на ищцата установява, че е посетила дъщеря си в болницата. Кракът ѝ бил в синини, гипсиран и вдигнат, ръката ѝ била шинирана. Установява, че след изписването от болницата ищцата трудно се придвижвала, изпитвала страх, шофирала бавно. Установява, че ищцата била на инвалиден стол и имала нужда от помощ. Установява, че се е наложило да се премести при дъщеря си, за да ѝ помага. Установява, че ищцата развила нервен стомах, вгълбила се в себе си, само стояла пред прозореца. Според свидетелката това продължило шест месеца. Според свидетелката ищцата излизала само за рехабилитация, не можела да спи добре, вдигнала кръвното. Установява, че и до сега ищцата изпитва болки в коляното.

Свидетелят А. установява, че е бил на мястото на инцидента. Установява, че след ПТП ищцата била паднала между шофьорската седалка и задната седалка долу у краката. Според свидетеля тя не говорела, но била в съзнание, била в шок и охкала.

Така дадените свидетелски показания съдът намира, че могат да бъдат кредитирани, тъй като свидетелите съобщават факти, които са възприели като очевидци и показанията им се подкрепят от изслушаната СМЕ.

С оглед изложеното съдебният състав приема на първо място, че е обвързан да приеме, че ищецът е претърпял следствие на ПТП установените със споразумението, имащо последици на присъда, неимуществени вреди- фрактура на леви горен и долен крайник. Следва да приеме, че ищецът е претърпял и лезия на медиалния меникс и плика, че лечението не е било оперативно.

С оглед изложеното съдът приема, че с оглед претърпените от ищеца описани травми, като съобрази първоначалните силни болки, претърпени от ищцата, както и в периода на рехабилитация, като съобрази обстоятелството, че са счупени едновременно и долен и горен крайник, което прави придвижването и самостоятелното обслужване невъзможно, като съобрази продължителния възстановителен период 6-8 месеца, обстоятелството, че лезията на ляво коляно е установена 2 години след инцидента, през който период ищцата е търпяла болки и неудобства, което се

установява от разпитаната свид. Б., като съобрази претърпения стрес, настъпилата промяна в начина на Живот съдът приема, че по справедливост паричното обезщетение на ищеца за претърпени неимуществени вреди възлиза на сума от 45 000лв. При определяне на обезщетението за неимуществени вреди следва да се съобрази момента на настъпване на увреждането- 2021г, както и конкретните, индивидуални и субективни изживявания на ищеца и спрямо тях да се определи дължимото се обезщетение. При определяне на дължимите се по справедливост вреди съдът съобразява и стандарта на Живот в страната към момента на настъпване на увредата, доколкото обезщетението не следва да служи за неоснователно обогатяване.

Съдът намира, че в рамките на настоящото дело не може да обезщети евентуалните вреди на ищцата, ако се наложи операция на менискус на ляво коляно. Може да обезщети болките от травмираното коляно, доколкото такива се установяват, но както сочи и в.л. д-р Л. операцията не е сигурна форма на лечение на коляното на ищцата. Първоначално лечението следва да е консервативно и едва ако то не даде резултат следва да се премине към оперативно лечение. Т.е. болките и страданията на ищцата от евентуална бъдеща операция на коляното не са сигурна бъдеща вреда, каквато съдът може да обезщети в рамките на настоящото дело. Присъждайки обезщетение за неимуществени вреди съдът не може да обезщетява бъдещи евентуални вреди, а само такива които със сигурност ще бъдат претърпени в причинна връзка с процесния деликт. Ето защо при определяне размера на обезщетението, което се дължи на ищцата за неимуществените вреди, които търпи от ПТП, настъпило на 03.03.2021г съдът не включва вредите от евентуално оперативно лечение на ляво коляно на ищцата.

С оглед изложеното съдът приема, че на ищцата за претърпените болки и страдания от ПТП се дължи обезщетение в размер на 45 000лв, от която сума следва да се приспадне доброволно заплатеното обезщетение или върху застрахователя следва да се възложи сума от 32741.50лв.

Ответникът – застраховател не поддържа пред въззивната инстанция направеното възражение за съпричиняване на увреждането от страна на ищцата, видно от развитите в жалбата въззивни оплаквания. Ето защо и въззивната инстанция не дължи проверка на първоинстанционното решение в частта, в която това възражение е обсъдено и отхвърлено.

По отношение на началния момент на дължимост на лихва за забава също няма развити въззивни оплаквания.

Изводите на двете съдебни инстанции частично не съвпадат. Първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която исковата претенция е отхвърлена за сумата над 27 741.50лв до 32 741.50лв и в тази част предявеният иск следва да бъде уважен, като върху присъдената главница се дължи

лихва за забава, считано от 25.03.2021г. В останалата обжалвана част първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно.

По отношение на разноските:

При този изход от спора първоинстанционното решение следва да бъде изменено в частта за разноските.

Против размера на възприетите от КОС разноски на страните, направени пред първата инстанция, няма постъпила жалба по чл.248 от ГПК, поради което тези размери обвързват и настоящия състав.

С оглед изхода от спора на пълномощника на ищеца се дължат още 512.32лв-възнаграждение за защита пред първата инстанция .

На ищеца се дължат разноски в размер на още 196лв.

Решението на КОС следва да бъде отменено в частта, с която ищецът е осъден да заплати разноски на застрахователя за сумата над 274.60лв.

На пълномощника на ищеца се дължи възнаграждение за защита пред въззивната инстанция в размер на 3381.32лв, след съобразяване на изхода от спора , по реда на чл.38 от ЗА.

На въззивника ищец се дължи сумата от 73.33лв- съдебно деловодни разноски.

На застрахователят не се дължи възстановяване на внесената държавна такса поради неоснователност на жалбата му. Дължат му се разноски за защита от един юрисконсулт , като съдът определя размер на възнаграждението на 100лв и с оглед изхода от спора приема, че на застрахователя се дължи сумата от 26.67лв за защита по делото.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 281 от 28.07.2023г , постановено по гр.д. № 171/2022г на Окръжен съд-Кюстендил в частта, с която е отхвърлен предявения иск от Е. К. В. против ЗАД"ДаллБогг: Живот и здраве"АД за сумата от 27741.50лв до 32 741.50лв-обезщетение за неимуществени вреди, както и в частта, с която Е. К. В. е осъдена да заплати разноски по делото за сумата над 274.60лв и **ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ЗД"ДаллБогг: Живот и Здраве"АД с ЕИК 200299615 да заплати на Е. К. В. с ЕГН ***** сумата от още 5 000лв, представляващи разликата между присъдените 27 741.50лв и дължимите се 32 741.50лв- обезщетение за претърпени

неимуществени вреди от ПТП, настъпило на 03.03.2021г, на осн. чл. 432,ал.1 от КЗ, ведно със законната лихва върху сумата , считано от 25.03.2021г до окончателното й изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 281 от 28.07.2023г , постановено по гр.д. № 171/2022г на Окръжен съд-Кюстендил в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА ЗД"ДаллБогг: Живот и Здраве"АД с ЕИК 200299615 да заплати на Адвокатско дружество Г. и партньори сумата от още 512.32лв- възнаграждение за защита пред КОС и сумата от 3381.32лв- възнаграждение за защита пред въззивната инстанция , на осн. чл.38 от ЗА.

ОСЪЖДА ЗД"ДаллБогг: Живот и Здраве"АД с ЕИК 200299615 да заплати на Е. К. В. с ЕГН ***** сумата от 269.33лв- разноски по делото, на осн. чл.81 вр.чл.78,ал.1 от ГПК .

ОСЪЖДА Е. К. В. с ЕГН ***** да заплати на ЗД"ДаллБогг: Живот и Здраве"АД с ЕИК 200299615 сумата от 26.67лв- разноски за защита пред въззивната инстанция, на осн. чл.81 вр. чл.78,ал.8 от ГПК.

Решението е постановено при участието на трето лице-помагач Е. И. М..

Решението подлежи на касационно обжалване с касационна жалба пред ВКС в 1-месечен срок от връчването му на страните , при условията на чл.280,ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____